

ara.cat[Biblioteca digital](#)[Subscriu-te](#)[Inicia sessió](#)

NÚVOL

[El digital de cultura](#)

≡ [Menú](#)[Llibres](#)[Art](#)[Llengua](#)[Escenes](#)[Pantalles](#)[Música](#)[Humor](#)[Biblioteca digital](#)[Més](#) ▼[Agenda](#)[Butlletí](#)[Firmes](#)[Premi de contes](#)[Premis Núvol](#)[Podcasts](#)[Sa il·lustríssima](#)[La ruta del jazz](#)[Arxipèlag](#)[Serra d'Or](#)[Barcelona Clàssica](#)[El Culturista](#)[Lúdica](#)

Segueix-nos:

[Cerca](#)

ASSAIG

Nietzsche, el Verdaguer de la moral

Michele Onfray publica "Les allaus de sils Maria", un assaig sobre la relació entre Nietzsche i la muntanya

— **Joan Burdeus**

Filòsof, periodista i guionista. Coordinador de la secció Pantalles

[@joanburdeus](#)

26/03/2021 [Faves Tendres #61](#)

Comparteix:

Friedrich Nietzsche va pujar als cims de Sils Maria i **Jacint Verdaguer** als dels Pirineus. Hi anaven a collir mots. Ho van fer sota el sol dels mateixos estius, els anys vuitanta del segle XIX, i naturalment cap dels dos no sabia res de l'altre. Però ha d'haver-hi alguna relació entre la grimpada i l'influx tan gran que els dos poetes han tingut en les cultures i les llengües respectives. Després de les dues ascensions, el català i l'alemany són també muntanyes traduïdes a l'humà. Estem tan acostumats a la paraula que flota per l'hiperespai que la possibilitat d'una lletra arrelada en el món material ens sembla un clixé folklòric, una hipòtesi del tot prescindible. Però diu **Perejaume**, també un poeta que passeja, que "la llengua té aparença de sòlid per aquells que la saben descobrir". I si totes les paraules són onomatopeies del real?

El caminant sobre el mar de boira (en alemany: Der Wanderer über dem Nebelmeer) és un oli pintat el 1818 pel pintor romàntic alemany Caspar David Friedrich

La poesia insinua aquesta connexió profunda però molt pocs estarien disposats a dir el mateix de la filosofia. Una cosa és la llengua de vacances en els versos, i l'altra el treball dels mots en la construcció d'un sistema racional d'idees. Les paraules poden ser locals, però el pensament és universal. Que la modernitat no comença amb **Descartes** dubtant del seus sentits? Doncs malament que fa, opina **Michel Onfray**, que a *Les allaus de Sils Maria* (Fragmenta), fa una "Geologia de Friedrich Nietzsche", una cartografia de les connexions entre la muntanya en què el filòsof alemany va escriure els seus llibres de maduresa i les idees que hi bateguen. Onfray creu que "La idea de l'etern retorn va sorgir en presència de la natura perquè es troba en la natura". La voluntat de poder és exhalar l'aire d'acer de la serralada suïssa i el superhome és una esllavissada.

Onfray ha publicat més de cent volums i tots menys un duen una citació de Nietzsche a l'epígraf. Una obsessió així en un intel·lectual públic francès ha de tenir una motivació política, i la d'Onfray és desnazificar el filòsof alemany, portar l'aigua del pensament de Nietzsche al molí del progressisme. *Les allaus de Sils Maria* és dos llibres en un: un exercici de divulgació entenedora i absorbent i una batalla hermenèutica. Onfray vol separar el Nietzsche autèntic dels fragments editats pòstumament sense permís del filòsof en què tants pensadors han poutat, condemnar totes les lectures feixistitzants, i llegir *Així parlà Zaratustra* com un tractat emancipador. Mentre se'ns explica per què Nietzsche era tan bon passejant, també se'ns diu que passejava per l'esquerra: "La lliçó de l'etern retorn és una moral de pietat".

L'agenda política polsegosa d'Onfray no lliga bé amb la frescor de la seva investigació alpina. La disputa entre els nietzscheans de dretes i els d'esquerres és més vella que l'anar a peu (ja em perdonareu), i Onfray no aconsegueix guanyar la batalla d'una vegada i per sempre en aquest assaig. No obstant això si, com se'ns diu a *Sobre veritat i mentida en sentit extramoral*, en el món no hi ha fets, només interpretacions, res més nietzscheà que seguir lluitant per una interpretació de Nietzsche i estimar l'etern retorn dels mateixos debats. Onfray és molt bo mostrant que la filosofia també pot ser poesia de la muntanya i és fàcil perdonar-li que en el procés ens vengui la seva crítica ideològica. A més, Catalunya és un país especialment preparat per capir les connexions liriconacionals que brollen a les serralades: és l'èpica amb què Verdaguer va parir la nació catalana als Pirineus, i també la comèdia del juliol passat amb la Pica d'Estats infestada de Barcelonins fugint de la covid.

Fes-te iptor de Núvol
Suma't al digital de cultura i gaudeix d'un munt d'avantatges

Participa en sortejos setmanals i guanya llibres

Rep la revista anual en paper

Accedeix a la Biblioteca del Núvol

Aconsegueix descomptes culturals

[Subscriu-t'hi ara!](#)
